

BESEDA UREDNIKA

Pomisleki v zvezi z naslovom glasila, namenjenega otroškim in odraslim folklornim skupinam, skupinam in posameznikom, ki ohranjajo in poustvarjajo ljudsko glasbo ter vsem ostalim, ki jih zanimajo pretekli načini življenja, so po prvih burnih reakcijah nekaterih vodij in članov folklornih skupin, zbledeli. Po izidu glasila vsaj pisnih oporekanj nismo več prejeli. V prvi številki Folklornika smo pojasnili razliko med folklorniki in folkloristi, torej med prvimi, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s folklorno dejavnostjo, in drugimi, ki se folklori posvečajo znanstveno. Na pogovorni ravni je sicer izraz folklorist še vedno v splošni rabi - tudi ko s tem izrazom govorci označujejo člane folklornih skupin, v pisani besedi pa je razmejitev med enim in drugim izrazom doslednejša. Veselimo se slednjega in veselimo se, da ob kakovostnem premiku programov (zlasti) odraslih folklornih skupin, ki smo mu bili priča v zadnji sezoni, lahko spremljamo tudi premik na področju terminologije, s katero se srečujemo pri načrtovanju, izvedbi in poznejšem opisovanju svojega dela.

Druga številka Folklornika skladno z usmeritvami, začrtanimi v pretekli sezoni, prinaša strokovne in poljudne prispevke, ki so nastali bodisi na pobudo članov uredniškega odbora bodisi so jih avtorji napisali v druge namene in za objavo v Folklorniku prilagodili. Z uvodno fotografijo in intervjujem želimo opozoriti na prispevek dr. Marije Makarovič, ki je za zasluge pri razvijanju kostumiranja folklornih skupin in razvijanja ljubiteljskih kulturni dejavnosti v letu 2006 prejela zlato plaketo - najvišje priznanje, ki ga podeljuje JSKD. V strokovnih pretresih Rebeka Kunej razkriva eno od medvojnih dejanj, ki so bistveno vplivala na poznejši razvoj folklorne dejavnosti, sam pojasnujem posebnosti razvoja t. i. narodnih noš ter se deloma dotikam posebnosti kostumiranja folklornih skupin, Janez Jocif predstavlja starejše godčevske tradicije, Malči Možina se sprašuje, komu koristijo srečanja folklornih skupin in strokovni spremljevalci, Mirko Ramovš pa razkriva razliko med "plesom v coklah" in "coklarskim plesom" ter ob tem opozarja na problem nekritičnega povzemanja in interpretiranja odrskih postavitev, ki v drugotnih izvedbah in ponovnih interpretacijah zgubijo svoj prvotni pomen in so razumljene tako, kot ne bi smele biti.

V rubriki gradivo smo manj prostora kot lani namenili opisom otroškega izročila (čeprav se z njim še vedno ukvarjata dva prispevka - o izštevankah in zbadljivkah in o uspavankah), s področja oblačilne kulture objavljamo razpravo o spodnjem perilu, s področja glasbene dediščine prispevek o orglicah in s področja šeg in navad prispevek o borovem gostüvanju. Tudi v rubriki Kako delati prispevki razkrivajo različna področja (delo v folklornih skupinah, kako se lotiti izdelovanja kostumov, kako pri delu

uporabljati zvočne posnetke, kako se povezovati z muzeji, kako s pravljicami prevzeti otroke, na kaj naj bodo pozorni organizatorji folklornih festivalov). Rubriki Predstavljamo in Poročila in ocene sta polni krajših prispevkov, s katerimi avtorji opozarjajo na dosežke posameznikov in skupin, ocenjujejo srečanja in izobraževanja, svetujejo itd.

Tako kot lani tudi letos objavljamo termine in kraje območnih, medobmočnih in državnih srečanj ter izobraževanj, in to kljub težavam, ki jih pri zbiranju tovrstnih podatkov in njihovi nezanesljivosti imamo. Veliko bralcev Folklornika je namreč pohvalilo prav to rubriko, saj so v njej na enem mestu zbrani vsaj okvirni podatki o programih JSKD-ja za tekočo sezono.

Da bi vsem, ki jih to zanima, omogočili enostavnejši vpogled v naše pesemsko (ter deloma godčevsko) izročilo, ob koncu objavljamo seznam knjižnih objav Zmage Kumer in iz njene bibliografije izpostavljam knjige, ki bi jih vsaj vodje folklornih skupin in poustvarjalci slovenskih ljudskih pesmi morali poznati.

Tik pred končno redakcijo Folklornika smo prejeli še vest o smrti dr. Ivana Ivančana - poznanega hrvaškega etnokoreologa in v objavo sprejeli prispevek o njegovem življenju in delu.

Tako kot lani tudi letos pozivamo, da nam bralci pošiljate prispevke o svojem delu, svojih razmišljanjih, ali pa zgolj pobude in predloge, da na podlagi njih v uredniškem odboru lahko sprejmemo ustrezne usmeritve za nadaljnji razvoj glasila, ki bo (naj ponovim, kar sem zapisal že lani) "naše", če bo njegova vsebina zanimiva in aktualna "nam", torej vodjem in članom skupin, ki se ukvarjamo s folklorno dejavnostjo.

Prijetno branje in uspešno sezono želim!

Urednik